



Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Uitzetting naar Bahrein

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Toelatingsprocedure	4
3	Terugkeerprocedure	6
4	Conclusie	8
I	Bijlage Feitenrelaas	10
II	Bijlage Tijdlijn	25
III	Bijlage Onderzoek	26
IV	Bijlage Afkortingen	28
V	Bijlage Wederhoortabel	29



1

Inleiding

Op 20 oktober 2018 wordt een man (verder te noemen: A.) als afgewezen asielzoeker uitgezet naar Bahrein. Direct na aankomst houden de Bahreinese autoriteiten hem aan en na enkele maanden wordt hij veroordeeld tot levenslange gevangenisstraf voor aan terrorisme gerelateerde delicten. De Tweede Kamer debatteert op 21 maart 2019 over deze kwestie met de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid. Kamerleden vragen zich af hoe dit heeft kunnen gebeuren. Zij maken zich zorgen dat Nederland wellicht artikel 3 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) heeft geschonden: het verbod om een persoon naar een land te sturen wanneer deze daar een reëel risico loopt om onmenselijk te worden behandeld.¹ De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid zegt daarop toe dat hij de Inspectie Justitie en Veiligheid om een onderzoek zal vragen. Hij geeft aan dat het onderzoek betrekking zal hebben op de gevolgde procedure en de informatiepositie van de IND. Hij deelt mee dat het niet in de rede ligt dat de Inspectie de inhoudelijke beoordeling opnieuw doet en daarmee in de rol van de rechter stapt.

De Inspectie stelt een onderzoek in naar het verloop van de procedure vanaf het indienen van het asielverzoek tot de uitzetting naar Bahrein. Hierbij komt aan de orde op welke wijze informatie over eventuele risico's voor A. bij terugkeer naar Bahrein is betrokken in de procedure. De Inspectie beoordeelt niet of A. recht had op asiel. Ook onthoudt de Inspectie zich van een oordeel over andere aspecten van de zaak die aan de rechter zijn voorgelegd of hadden kunnen worden voorgelegd.

In de volgende hoofdstukken is de gang van zaken weergegeven van respectievelijk de toelatingsprocedure en de terugkeerprocedure. Deze procedures vallen gedeeltelijk samen in de tijd. Daarna volgt een hoofdstuk waarin de conclusies van het onderzoek zijn opgenomen.

¹ Op verdragspartijen bij het EVRM rust de verplichting geen personen uit te zetten naar een andere Staat waar die persoon een reëel risico loopt te worden onderworpen aan foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing, het zogenoemde refoulementverbod.



2

Toelatingsprocedure

De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) behandelt de aanvraag in de zogenoemde grensprocedure, waarbij A. op Schiphol in detentie zit. A. wordt gehoord en stelt dat hij vreest voor de Bahreinse autoriteiten omdat hij kritische berichten heeft gepubliceerd op social media, en ook omdat zijn broer (die in Duitsland asiel heeft gekregen) in Bahrein wordt verdacht van politiek activisme en leidinggeven aan een terroristische organisatie. Er is geen ambtsbericht van het ministerie van Buitenlandse Zaken over Bahrein omdat er maar weinig asielaanvragen uit dit land afkomstig zijn. Wel brengt de advocaat informatie in van VluchtelingenWerk waaruit blijkt dat politiek actieve personen gevaar lopen in Bahrein en dat familieleden zijn opgepakt van een politieke activist die asiel had gekregen in het Verenigd Koninkrijk. Dat familieleden van politieke activisten in Bahrein doelwit zijn geweest van bedreigingen, dagvaardingen en intimidatie blijkt ook uit andere openbare bronnen. Er is een aantal andere voorbeelden van risico's voor familieleden gepubliceerd in nieuwsberichten en rapporten van verschillende non-gouvernementele organisaties en ook van de US Department of State. De advocaat brengt deze informatie echter niet in en ook de IND verzamelt en gebruikt de informatie niet.

De IND acht nader onderzoek niet nodig en stelt een voornemen op waarin de aanvraag wordt afgewezen als "kennelijk ongegrond"². De zaak wordt afgedaan in de Algemene Asielprocedure (8 dagen) onder handhaving van de grensdetentie. De IND acht zowel A.'s eigen gestelde politieke activiteiten als de gestelde risico's voor A. vanwege de politieke activiteiten van zijn broer ongelooftwaardig. De zienswijze die de advocaat indient naar aanleiding van het voornemen geeft de IND geen aanleiding om in de beschikking af te wijken van het voornemen. De IND neemt kennis van de informatie over Bahrein die de advocaat heeft ingebracht. Niettemin oordeelt de IND (zonder op de ingebrachte informatie in te gaan) dat A. met zijn verklaringen niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij vanwege de activiteiten van zijn broer zelf ook in de negatieve aandacht van de autoriteiten staat.

² Op grond van artikel 30b, eerste lid, onder e, van de Vreemdelingenwet 2000, kan een asielaanvraag als kennelijk ongegrond worden afgewezen indien de vreemdeling kennelijk inconsequente en tegenstrijdige, kennelijk valse of duidelijk onwaarschijnlijke verklaringen heeft afgelegd die strijdig zijn met voldoende geverifieerde informatie over het land van herkomst, waardoor zijn verklaringen alle overtuigingskracht wordt ontnomen met betrekking tot de vraag of hij in aanmerking komt voor verlening van een verblijfsvergunning.



De advocaat stelt beroep in. De rechtbank verklaart het beroep niet-ontvankelijk omdat de gronden niet tijdig zijn ingediend. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State verklaart het hiertegen door de advocaat ingestelde hoger beroep gegrond en verwijst de zaak terug naar de rechtbank voor nader onderzoek naar het indienen van de gronden. De vreemdelingenbewaring wordt opgeheven. Tijdens de behandeling van het beroep na de terugverwijzing legt de advocaat vanuit Nederland verstuurde twitterberichten over waarin A. openlijk en op eigen naam kritiek uit op het regime van de Bahreinse autoriteiten. De procesvertegenwoordiger van de IND neemt ter zitting hierover het standpunt in dat A. niet aannemelijk heeft gemaakt dat de Bahreinse autoriteiten deze twitterberichten ook lezen. De rechtbank komt echter niet toe aan een inhoudelijke behandeling van het beroep, omdat de rechtbank ook na het ingestelde onderzoek van oordeel blijft dat de advocaat van A. de beroepsgronden niet tijdig heeft ingediend. De rechter moet dan nog wel beoordelen of bijzondere omstandigheden het terugsturen verhinderen, de zogenoemde 'Bahaddar-toets'. In dit geval oordeelt de rechter dat daarvan niet is gebleken, zonder dit nader te motiveren. De advocaat gaat tegen deze uitspraak niet in hoger beroep.

Een dag voor de geplande uitzetting dient A. een tweede asielaanvraag in. Hij legt een document over waaruit volgens hem blijkt dat in de tussenliggende periode tijdens een verhoor in Bahrein zijn naam is genoemd in verband met deelname aan een terroristische organisatie. Het is een onvertaalde kopie van een Arabisch document. De IND neemt het daarom niet aan als een nieuw element op grond waarvan opnieuw naar de zaak moet worden gekeken. Zijn verzoek om uitstel om de originele versie te achterhalen en te laten vertalen wijst de IND af. Een aanwezige IND-medewerker die Arabisch kan lezen bekijkt het document en geeft aan dat hieruit niet duidelijk wordt dat A. problemen zou krijgen bij terugkeer. Bij de behandeling van deze last minute-aanvraag is verder zoals gebruikelijk alleen een korte samenvatting van de belangrijkste stukken in het dossier betrokken. Tegen de beslissing om de uitzetting niet op te schorten stelt de advocaat geen rechtsmiddelen in.



3

Terugkeerprocedure

Wanneer vaststaat dat A. uit Nederland moet vertrekken, voeren regievoerders van de Dienst Terugkeer & Vertrek (DT&V) vertrekgesprekken met A. om hem daarbij te begeleiden. A. geeft in alle vertrekgesprekken, met zeven verschillende regievoerders, aan dat hij wel uit Nederland wil vertrekken maar niet naar Bahrein kan terugkeren. Hij vreest direct opgepakt te worden en mogelijk ter dood gebracht te worden op verdenking van terrorisme. Hij oppert vrijwillig te vertrekken naar andere landen, zoals Iran, Georgië of Ecuador. Hij stelt dat hij voor deze landen een visum kan krijgen, dan wel geen visum nodig heeft. Ook stelt hij geen hulp van de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) nodig te hebben, omdat hij het vliegticket zelf kan betalen. Om zijn vertrek te kunnen regelen, heeft hij alleen wel zijn paspoort nodig, dat in het bezit is van de DT&V.

De regievoerders geven aan dat naast vertrek naar Bahrein misschien vertrek naar Iran mogelijk is, maar naar andere landen zeer waarschijnlijk niet. Enkele regievoerders geven aan te zullen uitzoeken wat er mogelijk is. A. onderneemt in afwachting hiervan zelf geen actie om vrijwillig te vertrekken. De DT&V geeft zijn paspoort niet terug. De regievoerders melden dat verschillende opties afvallen. In het laatste vertrekgesprek deelt de regievoerder mee dat ook de optie van vertrek naar Iran niet mogelijk is. A. geeft nogmaals aan dat hij wel wil meewerken aan vertrek, maar niet naar Bahrein. Daarop wordt hij, ter voorkoming van vertrek met onbekende bestemming, in bewaring gesteld op de grond dat hij niet wil meewerken aan zijn vertrek. De advocaat stelt geen rechtsmiddel in.

De DT&V wil voor de uitzetting gebruik maken van een zogenoemde removal order die de KLM verplicht om A. terug te vervoeren naar Iran, het land van waaruit hij naar Nederland was gereisd. Omdat toegang tot Iran volgens de KLM niet gegarandeerd is aangezien A. voor dit land geen visum heeft, wordt de removal order omgebogen naar Bahrein. De DT&V acht vertrek naar een ander land niet mogelijk. Om te kunnen worden uitgezet dient toegang tot het betreffende land te zijn gewaarborgd. Hoewel A. te kennen geeft een visum aan te kunnen vragen zodra hij over zijn paspoort beschikt, heeft hij nog geen visum en dus geen gewaarborgde toegang in de door hem geopperde landen. De DT&V faciliteert A. niet bij het aanvragen van een visum. Daarbij is het volgens de DT&V goed mogelijk dat de door A. aangedragen landen alleen toegang verlenen wanneer hem ook een verblijf voor langere duur is toegestaan. A. beschikt in de door hem geopperde landen niet over een verblijfsrecht voor langere duur. De DT&V is van oordeel dat A. zelf



verantwoordelijk is voor het realiseren van zijn vertrek, maar niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij kan vertrekken naar een ander land dan Bahrein. Daarom gaat de DT&V over tot gedwongen terugkeer naar Bahrein. Voor het oordeel of terugsturen naar Bahrein verantwoord is, gaat de DT&V uit van de juistheid van de beschikking van de IND en de rechterlijke toetsing.

De DT&V wijst A. erop dat hij een tweede asielverzoek kan indienen, wanneer hij nieuwe informatie heeft. Hij vraagt zijn familie vervolgens om nieuwe documenten. Er zit een periode van vier dagen tussen de in bewaring stelling en de uitzetting. Een dag voor de uitzetting ontvangt hij een document en dient hij, zoals hiervóór bij de toelatingsprocedure al is aangegeven, de tweede aanvraag in. Hij vraagt meer tijd voor het verkrijgen van originelen en vertalingen, maar de IND wijst het gevraagde uitstel af omdat de procedure al geruime tijd loopt en er dus tijd genoeg is geweest. De advocaat dient geen rechtsmiddel in tegen het besluit de uitzetting niet op te schorten. Daarop wordt A. uitgezet.



4

Conclusie

Geen beoordeling

Dit onderzoek is uitgevoerd op verzoek van de voormalige staatsecretaris van Justitie en Veiligheid. In een Kamerdebat naar aanleiding van de uitzetting van A. naar Bahrein zegde de staatssecretaris een onderzoek van de Inspectie toe. Hij gaf aan dat het geen inhoudelijk onderzoek zou zijn, omdat de Inspectie zich dan zou begeven in de rol van de rechter. Het onderzoek zou daarom alleen betrekking hebben op de gevolgde procedure en de informatiepositie van de IND daarbij.

De beslissingen die de IND en de DT&V in deze zaak hebben genomen, zijn in het rechtsbestel onderworpen aan rechterlijke toetsing. De wijze waarop de beschikbare informatie in de procedure is betrokken, is nauw verweven met die beslissingen. De Inspectie volstaat daarom met een feitelijke weergave van de gang van zaken, zoals hiervoor is samengevat, zonder daaraan een oordeel te verbinden. Over de feitelijke gang van zaken kan het volgende worden geconcludeerd.

Toelatingsprocedure

Uit het onderzoek blijkt dat in de toelatingsprocedure alle gebruikelijke stappen zijn uitgevoerd. Wel hebben A. en zijn advocaat gedurende de procedure enkele mogelijkheden om een rechtsmiddel in te dienen onbenut gelaten. Verder heeft de rechtbank het ingestelde beroep tegen de afwijzing niet-ontvankelijk verklaard omdat de gronden niet correct waren ingediend. Daardoor kon de rechtbank (behoudens de verplichte ambtshalve toets op uitzetbaarheid in het kader van artikel 3 EVRM) niet toekomen aan inhoudelijke toetsing. Als resultaat van de procedure kwam vast te staan dat A. kon worden uitgezet naar Bahrein.

Voor de beslissing op de eerste asielaanvraag heeft de IND gebruik gemaakt van de informatie die A. en de advocaat hadden aangedragen over mogelijke risico's voor politieke activisten in Bahrein en hun familieleden. Er was meer informatie over dit onderwerp maar die is door de advocaat niet ingebracht en door de IND ook niet betrokken in de procedure. De IND heeft daarbij het standpunt ingenomen dat het aan de vreemdeling is om informatie in te brengen om het relaas aannemelijk te maken. Een algemeen ambtsbericht over Bahrein ontbrak.

Voor de beslissing op de tweede asielaanvraag heeft de IND het document dat A. daarbij had overgelegd buiten beschouwing gelaten. Uit dit Arabische document bleek volgens A. dat hij door de Bahreinse autoriteiten in verband werd gebracht met terroristische activiteiten. Op grond van jurisprudentie achtte de IND zich niet



gehouden het document bij de besluitvorming te betrekken, omdat het een onvertaalde kopie betrof die slechts kort tevoren (een dag voor de uitzetting) was overgelegd.

Vertrekprocedure

Ten aanzien van de vertrekprocedure blijkt uit het onderzoek dat A. wel wilde vertrekken, maar niet naar Bahrein. De DT&V wilde echter gebruik maken van de removal order waarmee A. kon worden vervoerd naar Bahrein. Daar wilde de DT&V alleen van afzien wanneer A. kon aantonen dat hij kon vertrekken naar een ander land waarvoor hij een verblijfsrecht had. Nu dit niet het geval was, koos de DT&V voor gedwongen terugkeer naar Bahrein. Dat A. kon worden uitgezet naar Bahrein was al vastgesteld in de toelatingsprocedure.



Bijlage

Feitenrelaas

10 augustus 2017 Asielaanvraag

A. reist met een vlucht van Iran naar Ecuador met een tussenlanding op Schiphol. Op Schiphol stapt hij uit en vraagt asiel aan. De Koninklijke Marechaussee (KMar) plaatst hem in grensdetentie in het Aanmeldcentrum Schiphol. De IND neemt de aanvraag in behandeling in de zogenoemde grensprocedure.³

16 augustus 2017 Eerste gehoor

Medewerker 1 van de IND neemt het zogenoemde eerste gehoor af, waarbij identiteit, nationaliteit en reisroute worden vastgesteld. A. verklaart onder meer dat hij een sjiietische moslim is uit Bahrein. Hij stelt dat hij op 10 februari 2017 Bahrein heeft verlaten en daarna zes maanden in Iran heeft verbleven. In die tijd is hij ook naar Georgië gereisd, met het doel om van daaruit naar Nederland te gaan. Toen dit niet mogelijk bleek heeft hij een vlucht geboekt naar Ecuador. Voor dit land had hij geen visum nodig. Op die vlucht had hij een tussenstop in Amsterdam. Daar is hij volgens vooraf bedacht plan uitgestapt om asiel aan te vragen.

De IND onderzoekt of de verklaringen van A. over zijn broer door openbaar raadpleegbare bronnen worden bevestigd. Dit blijkt het geval te zijn. De IND neemt in het dossier op dat A. in de periode 2012 – 2015 berichten over arrestaties op zijn Facebookpagina heeft geplaatst, waaronder de arrestatie van zijn broer. Ook neemt de IND de informatie op dat de broer van A. in nieuwsartikelen wordt genoemd als een persoon die in de negatieve aandacht staat van de Bahreinse autoriteiten.

18 augustus 2017 Nader gehoor

Medewerker 2 van de IND neemt het zogenoemde nader gehoor af, waarin de asielmotieven worden besproken. A. geeft aan dat hij om twee redenen asiel aanvraagt. In de eerste plaats meent hij dat hij doelwit is van het regime in Bahrein omdat hij sjiiet is en politiek actief is geweest. Hij heeft berichten over mensenrechtenschendingen van de Bahreinse autoriteiten op social media gepubliceerd of laten publiceren. Dit deed hij als lid van een groep in zijn woonplaats Barbar, genaamd Barbar Youth. Een lid van deze groep is opgepakt op 9 februari 2017. Vervolgens zijn de huizen van twee andere leden van de groep doorzocht. A. heeft Bahrein verlaten omdat hij vreesde dat de opgepakte leden door marteling ook zijn naam bekend zouden maken bij de autoriteiten. Na zijn vertrek

³ Bedoeld voor vreemdelingen die aankomen op Schiphol. De grensprocedure is in hoofdlijnen gelijk aan de algemene procedure.



vernam hij dat het eerder genoemde lid van de groep tijdens een ondervraging inderdaad zijn naam heeft genoemd en dat zijn huis is doorzocht.

Daarnaast geeft A. aan dat hij gevaar loopt omdat zijn broer eveneens politiek actief is. In maart 2017 is zijn broer in Duitsland opgepakt omdat de autoriteiten van Bahrein een arrestatiebevel tegen hem hadden uitgevaardigd. De Bahreinse autoriteiten verdenken de broer ervan de leider te zijn van een terroristische organisatie met 54 leden. De Duitse autoriteiten hebben hem echter na vijf dagen vrijgelaten omdat zij van oordeel waren dat hij geen misdrijf had gepleegd. Aan zijn broer is in Duitsland een verblijfsvergunning verleend. A. vreest dat hij zelf één van de 54 personen is die op de lijst vermeld staan als leden van de genoemde terroristische organisatie. Ook vreest hij dat hij alleen al door de connectie met zijn broer wordt gezocht door de Bahreinse autoriteiten.

Tijdens het nader gehoor legt A. vier documenten over. Een bericht van Instagram waaruit volgens A. de arrestatie van het groepslid op 9 februari 2017 blijkt, een bericht van Instagram waaruit volgens A. blijkt dat in de nacht van 9 op 10 februari 2017 twee huizen zijn doorzocht, een krantenartikel dat volgens A. gaat over de arrestatie van zijn broer in Duitsland en over de genoemde lijst met personen die van terrorisme worden verdacht en een overzicht van adressen waar Barbar Youth op social media te vinden is.

19 augustus 2017 Correcties en aanvullingen

De volgende dag, 19 augustus 2017, dient de advocaat correcties en aanvullingen in op het verslag van het nader gehoor. Hierin geeft hij verbeteringen en aanvullingen aan op enkele details in het verslag.

Als bijlage voegt hij een brief bij van VluchtelingenWerk Nederland van 17 augustus 2017. In het kader van de behandeling van de asielaanvraag had hij VluchtelingenWerk gevraagd om informatie over mogelijke risico's voor een persoon die politiek actief is in Bahrein. VluchtelingenWerk deelt in de brief mee dat blijkens openbare bronnen politiek actieve personen gevaar lopen in Bahrein. Ook is in de brief opgenomen dat de Bahreinse autoriteiten naar verluidt op 2 maart 2017 familieleden hebben opgepakt van een prominente Bahreinse activist die in 2012 asiel heeft gekregen in het Verenigd Koninkrijk.

20 augustus 2017 Voornemen

In het zogenoemde voornemen deelt de IND op 20 augustus 2017 mee voornemens te zijn de asielaanvraag af te wijzen als kennelijk ongegrond. De IND acht de opgegeven identiteit, nationaliteit en herkomst van A. geloofwaardig. Dit geldt echter niet voor de gestelde politieke activiteiten (het plaatsen op social media van negatieve berichten over de Bahreinse autoriteiten). Zijn verklaringen hierover worden aangemerkt als summier, tegenstrijdig en onvoldoende onderbouwd. Hetzelfde gaat op voor de gestelde activiteiten van de Bahreinse autoriteiten (oppakken van en huiszoeking bij leden van Barbar Youth, huiszoeking bij familie, plaatsing op zwarte lijst, afdwingen van A.'s naam tijdens ondervraging).

In het voornemen geeft de IND verder aan dat geloofwaardig is dat de genoemde persoon die in Duitsland is aangehouden op verdenking van terroristische activiteiten in Bahrein, een broer is van A. De IND acht echter niet aannemelijk dat deze verdenking nog actueel is, aangezien de Duitse autoriteiten de broer al na vijf dagen weer hebben laten gaan. Ook acht de IND het verband tussen de verdenking



van zijn broer en zijn eigen onveiligheid onvoldoende aannemelijk, onder meer omdat A. dit slechts baseert op een vermoeden.

Dat het voornemen bestaat om de aanvraag af te wijzen als kennelijk ongegrond, leidt verder tot het voornemen te bepalen dat A. na de afwijzing van de aanvraag Nederland onmiddellijk moet verlaten.

De betrokken beslismedewerker (1) van de IND geeft in het gesprek met de Inspectie aan dat zij nu, terugkijkend, nog achter het voornemen kan staan zoals zij dat heeft opgesteld. Zij kon toen niet voorzien dat A. bij terugkeer zou worden opgepakt en veroordeeld.

De beslismedewerker deelt verder mee dat zij beschikte over de informatie van VluchtelingenWerk die de advocaat had ingebracht. Zij heeft deze informatie doorgenomen, maar achtte die niet doorslaggevend. Zij is van mening dat er een connectie tussen de activiteiten van de broer en de risico's voor A. had moeten zijn, maar dat A. die onvoldoende aannemelijk heeft gemaakt.

Op de vraag wanneer een asielaanvraag, zoals ook in dit geval, als kennelijk ongegrond wordt afgewezen, in tegenstelling tot ongegrond, antwoordt de beslismedewerker dat de conclusie kennelijk ongegrond moet zijn om de grensdetentie als bedoeld in artikel 6 van de Vreemdelingenwet te kunnen voortzetten. Een gewone afwijzing leidt tot een vertrektermijn van 28 dagen, waardoor de grensdetentie moet worden opgeheven. Geconfronteerd met de vraag of dit een overweging mag zijn, stelt de beslismedewerker dat de aanvraag als kennelijk ongegrond kon worden afgewezen, omdat de gestelde politieke activiteiten niet geloofwaardig waren.

De beslismedewerker geeft nog aan dat Unit 1F en Bureau Nationale Veiligheid van de IND⁴ gedurende de behandeling van de asielaanvraag ook naar de zaak hebben gekeken. Aanleiding hiertoe waren de herhaaldelijke reizen van A. naar Iran en Irak, in de voorafgaande periode. Beide onderdelen zagen geen aanleiding de zaak verder op te pakken.

Zienswijze 21 augustus 2017

De advocaat dient op 21 augustus 2017 een reactie op het voornemen in, de zogenoemde zienswijze. Hierin stelt de advocaat dat de IND de gestelde politieke activiteiten en de daaruit voortvloeiende problemen ten onrechte ongeloofwaardig acht. Hij geeft nadere informatie over de activiteiten van A. waarvan de IND het relaas in het voornemen had aangemerkt als summier of onvoldoende onderbouwd. Ook licht de advocaat nader toe op welke wijze A. kennis heeft verkregen van de activiteiten van de Bahreinse autoriteiten die volgens A. met hem in verband kunnen worden gebracht.

⁴ Unit 1F van de IND onderzoekt of personen moeten worden uitgesloten van bescherming van het VN-Vluchtelingenverdrag, wegens oorlogsmisdaden, misdaden tegen de vrede of misdaden tegen de menselijkheid. Ook ernstige andere misdaden zoals moord, verkrachting en drugshandel, kunnen een reden zijn om een persoon uit te sluiten van bescherming. Bureau Nationale Veiligheid van de IND onderzoekt of personen een gevaar vormen voor de nationale veiligheid.



Verder reageert de advocaat op de overweging in het voornemen dat A. niets te vrezen heeft in relatie tot zijn broer, omdat deze in Duitsland is vrijgelaten. Hij brengt naar voren dat de broer een vluchtelingenstatus heeft en dat diens vrijlating in Duitsland niet wil zeggen dat hij geen problemen zou ondervinden met de autoriteiten van Bahrein. Deze beschouwen hem als de leider van een terroristische cel. A. voorzag hem van informatie. Beiden behoren tot de 54 personen die door de autoriteiten van Bahrein zijn genoemd als leden van een terroristische cel, afkomstig uit Duitsland, Iran, Irak en Bahrein.

De advocaat stelt dat het terugsturen van A., gezien de mensenrechtensituatie in Bahrein, in strijd is met artikel 3 van het EVRM. Hij is van mening dat in deze zaak nader onderzoek nodig is.

Op 22 augustus 2017 stuurt de advocaat nog een bijlage bij de zienswijze in. Hij vermeldt dat het een opgave betreft van berichten die A. naar eigen zeggen heeft gepost. De opgave houdt de vindplaats in van twee twitterberichten en twee facebookberichten.

23 augustus 2017 Beschikking

De IND wijst het verzoek om asiel af als kennelijk ongegrond en bepaalt dat A. Nederland onmiddellijk dient te verlaten. De IND geeft aan dat in het voornemen gemotiveerd is ingegaan op de belangrijke aspecten van de zaak en dat de zienswijze niet tot een ander oordeel leidt dan verwoord in het voornemen.

Over de gestelde politieke activiteiten van A. overweegt de IND het volgende. Van A. mocht worden verwacht dat hij hierover tijdens het gehoor of bij de correcties en aanvullingen voldoende informatie had verstrekt. De pas later in de zienswijze verstrekte informatie maakt dit niet anders. Daarom blijft het oordeel overeind dat de gestelde activiteiten ongeloofwaardig zijn omdat A. daarover summier, tegenstrijdig en onvoldoende gemotiveerd heeft verklaard.

Op dezelfde manier beoordeelt de IND wat in de zienswijze naar voren is gebracht over de gestelde activiteiten van de Bahreinse autoriteiten: A. had de informatie meteen moeten geven. Bovendien maakt de aanvullende informatie de verklaring van A. niet geloofwaardiger.

Ten aanzien van de relatie met de broer van A. geeft de IND het volgende aan. De stelling in het voornemen dat de broer van A. niets te vrezen zou hebben in Bahrein omdat hij in Duitsland is vrijgelaten, is inderdaad onjuist. Wat verder over de relatie is gesteld maakt echter nog niet aannemelijk dat A. daadwerkelijk in de negatieve belangstelling staat van de Bahreinse autoriteiten. De stelling dat A. en zijn broer voorkomen op een Bahreinse lijst van 54 leden van een terroristische cel berust slechts op een vermoeden en is niet feitelijk onderbouwd.

Ten slotte geeft de IND aan dat A. zich niet kan beroepen op de algemene mensenrechtensituatie in Bahrein in verband met artikel 3 van het EVRM. Er is geen landenbeleid voor Bahrein op grond waarvan Bahreini vanwege de algemene situatie aldaar in aanmerking komen voor internationale bescherming.



In het vraaggesprek met de Inspectie licht de betrokken beslismedewerker van de IND (2) toe hoe de beschikking tot stand is gekomen. Hij is zoals gebruikelijk nagegaan of de zienswijze voor hem aanleiding vormde om af te wijken van het voornemen. Dit had kunnen bestaan uit het inwilligen van de aanvraag of het sturen van de zaak naar de verlengde asielprocedure voor nader onderzoek. Hij zag hiertoe echter geen enkele aanleiding. De zienswijze was naar zijn oordeel summier in vergelijking met de uitgebreide onderbouwing van het voornemen. Argumenten in het voornemen waren vaak niet onderbouwd weerlegd. Ook ontbrak een verklaring waarom zaken niet aan de orde waren geweest tijdens het nader gehoor.

De beslismedewerker deelt mee dat het niet de bedoeling is om zaken bij de beslissing te betrekken die niet zijn genoemd in het voornemen of in de zienswijze. Hij heeft wel het nader gehoor doorgenomen. In geval hij het voornemen op basis daarvan echt onjuist had gevonden, zou hij het hebben ingetrokken. Dat was echter niet het geval.

31 augustus 2017 Vertrekgesprek

Na de afwijzende beschikking op de asielaanvraag draagt de IND het dossier van A. over aan de DT&V. Op grond van de beschikking is A. verplicht om uit Nederland te vertrekken. De DT&V heeft tot taak hem hierin te begeleiden. De DT&V zet in beginsel in op vrijwillig vertrek, maar wanneer A. niet voldoet aan de verplichting om te vertrekken, kan hij worden verwijderd. Om een vreemdeling die Nederland moet verlaten voor te bereiden op het vertrek, voert de DT&V vertrekgesprekken.

Op 31 augustus 2017 vindt een eerste vertrekgesprek plaats. Regievoerder (1) van de DT&V informeert hoe A. tegenover terugkeer staat mocht de rechtbank negatief beslissen op het ingestelde beroep. A. geeft aan dat hij onder geen beding wil vertrekken naar Iran (van waaruit hij was ingereisd) of naar Bahrein (zijn land, waarvan hij een paspoort heeft). Hij wil wel naar een ander land en zegt dat hij zonder visum naar Nieuw Zeeland of Thailand kan. De regievoerder geeft echter aan dat alleen terugkeer naar Iran of Bahrein mogelijk is.

20 september 2017 Uitspraak rechtbank

Tegen de afwijzende asielbeschikking van 23 augustus 2017 stelt de advocaat dezelfde dag langs elektronische weg beroep in bij de rechtbank Den Haag, zittingsplaats Haarlem. Dit is een pro forma beroepschrift, waarbij de beroepsgronden later moeten worden ingediend. De rechtbank stelt de advocaat op 24 augustus 2017 in de gelegenheid binnen vijf werkdagen, uiterlijk op 31 augustus 2017, de beroepsgronden in te dienen. Volgens de advocaat heeft hij de gronden van beroep op 31 augustus 2017 in het digitale systeem geüpload en heeft hij een melding gekregen dat het uploaden succesvol was verlopen. De rechtbank deelt de advocaat echter mee dat geen gronden waren ontvangen. Hierop heeft hij de gronden op 8 september 2017 (naar zijn zeggen nogmaals) geüpload. De rechtbank behandelt het beroep op 12 september 2017 op zitting.



De procesvertegenwoordiger van de IND bij deze zitting geeft in het vraaggesprek met de Inspectie aan dat op de zitting vooral het niet-tijdig indienen van de gronden aan de orde is geweest, maar dat ook over de inhoudelijke kant van de zaak is gesproken.

Zij neemt aan dat zij de documentatie van VluchtelingenWerk niet heeft kunnen lezen vanwege de korte tijd die in de Algemene Asielprocedure beschikbaar is om een dossier door te nemen. Zij heeft ter zitting voornamelijk verwezen naar het besluit, dat uitgebreid was gemotiveerd.

Bij uitspraak van 20 september 2017 verklaart de rechtbank het beroep niet-ontvankelijk. Naar het oordeel van de rechtbank is niet gebleken van een verschoonbare reden waarom de gronden niet tijdig zijn ingediend.

Op grond van het arrest Bahaddar gaat de rechtbank nog wel na of er aanleiding is “een in het nationale recht neergelegde procedureregeling niet tegen te werpen”. Hiervan kan sprake zijn als het terugsturen van een vreemdeling niet verantwoord zou zijn wegens bijzonderheden in het individuele geval. Dergelijke bijzondere feiten en omstandigheden doen zich voor, indien hetgeen de vreemdeling heeft aangevoerd en overgelegd onmiskenbaar tot het oordeel leidt dat de staatssecretaris bij uitzetting van de vreemdeling een refoulementverbod zou schenden, zoals neergelegd in artikel 3 van het EVRM. De rechtbank oordeelt dat van dergelijke bijzonderheden niet is gebleken.

26 september 2017 Vertrekgesprek

In een tweede vertrekgesprek deelt regievoerder (2) van de DT&V A. mee dat Nederland een claim heeft op de KLM om hem terug te vliegen naar het land van waaruit hij was vervoerd. De KLM heeft deze claim geaccepteerd, maar kan die niet effectueren naar Iran, omdat A. voor dit land geen visum heeft. Hij kan wel naar Bahrein omdat hij een paspoort heeft. Om die reden heeft de KLM de claim omgebogen naar Bahrein. Er is een vlucht geboekt voor 28 september 2017 en de regievoerder overhandigt A. de vluchtinformatie.

A. stelt echter dat hij niet terug kan naar Bahrein omdat er “politieke issues” zijn.

26 september 2017 Voorlopige voorziening

Tegen de uitspraak van de rechtbank stelt de advocaat hoger beroep in bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna Afdeling). De Afdeling wijst de gevraagde voorlopige voorziening toe dat A. niet wordt uitgezet in afwachting van de behandeling van zijn zaak in hoger beroep. Regievoerder (3) van de DT&V annuleert de vlucht van 28 september. Naar aanleiding van de voorlopige voorziening wordt ook de bewaringsmaatregel op grond van artikel 6 van de Vreemdelingenwet opgeheven.

28 september 2017 Advocaat 2 neemt het dossier over

De eerste advocaat legt de rol van gemachtigde van A. neer. Advocaat 2. neemt het dossier over.

13 oktober 2017 Vertrekgesprek

Nu de voorlopige voorziening is toegewezen en A. voorlopig in Nederland mag blijven, wordt hij overgeplaatst van het detentiecentrum op Schiphol naar het



asielzoekerscentrum (AZC) te Zutphen. Regievoerder (4) van de DT&V voert daar een vertrekgesprek met A. Zij geeft aan dat wanneer de rechter het beroep alsnog afwijst, A. Nederland alsnog moet verlaten. Dan zal het eerder ingezette traject van uitzetting naar Bahrein worden voortgezet.

A. deelt mee dat hij het hoger beroep zal afwachten. Indien het hoger beroep wordt afgewezen, zal hij meewerken aan vertrek. Hij kan echter niet naar Bahrein, want dan komt hij in levensgevaar te verkeren.

De regievoerder geeft aan dat niettemin een claim op de KLM zal worden gelegd voor terugkeer naar Bahrein.

21 maart 2018 Uitspraak Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

De Afdeling verklaart het hoger beroep op 21 maart 2018 kennelijk gegrond, vernietigt de uitspraak van de rechtbank en verwijst de zaak terug naar de rechtbank. Omdat alleen de rechtbank kan onderzoeken of de gronden daadwerkelijk zijn geüpload, had de rechtbank dat naar het oordeel van de Afdeling moeten doen. De Afdeling draagt de rechtbank op aan de hand van de loggegevens alsnog te onderzoeken of betrokkene op 31 augustus 2017 beroepsgronden heeft ingediend.

18 april 2018 Aanvullende informatie

Advocaat 2 laat aan de rechtbank en aan de IND weten dat A. ook in Nederland politiek actief is. Zij legt een reeks twitterberichten over waarin A. tussen oktober 2017 en januari 2018 openlijk en op eigen naam kritiek uit op de autoriteiten van Bahrein.

15 mei 2018 Vertrekgesprek

Regievoerder (5) van de DT&V voert een vierde vertrekgesprek met A. Deze geeft aan dat in het geval de rechtbank de afwijzende asielbeschikking in stand laat, hij Nederland zal verlaten. Hij gaat dan bijvoorbeeld naar Iran op een toeristenvisum. Terugkeer naar Bahrein is voor hem geen optie. Hij vreest in de gevangenis te belanden en mogelijk zelfs te worden geëxecuteerd op verdenking van terrorisme.

De regievoerder geeft uitleg over de zogenoemde removal order. Met de removal order kan de Staat in deze zaak een claim op de KLM leggen om A. als grensgeweigerde terug te brengen naar de plaats waar hij zijn reis begon (Iran), of hem te vervoeren naar een andere plaats waar hij toegelaten wordt. Dit kan het land van herkomst zijn, of een ander land waar zijn toelating is gewaarborgd. De regievoerder kondigt aan dat zij zal uitzoeken of A. met de removal order naar Iran kan. Ook vraagt zij of A. wil overleggen met de IOM over terugkeermogelijkheden.

A. geeft echter aan dat hij de IOM niet nodig heeft, omdat hij de reis zelf kan bekostigen.

19 september 2018 Uitspraak rechtbank na terugverwijzing

De rechtbank Den Haag, zittingsplaats Haarlem, neemt het beroep opnieuw in behandeling. Op 19 april 2018 vindt behandeling van het beroep ter zitting plaats.



De procesvertegenwoordiger van de IND bij deze zitting geeft in het vraaggesprek met de Inspectie aan dat ter zitting de vraag centraal stond of het beroep al dan niet terecht niet-ontvankelijk was verklaard wegens het ontbreken van de gronden.

Met betrekking tot de geplaatste tweets heeft de procesvertegenwoordiger ter zitting gesteld dat betrokkene niet aannemelijk heeft gemaakt dat de autoriteiten de twitterberichten in de gaten houden. De enkele verwantschap met de broer van betrokkene achtte de procesvertegenwoordiger onvoldoende om betrokkene een verblijfsvergunning te verlenen. Ook werkte A's moeder voor de staatsluchtvaartmaatschappij, waardoor de familie ogenschijnlijk niet erg in de problemen zat, aldus de procesvertegenwoordiger.

De rechtbank verklaart het beroep op 19 september 2018 opnieuw niet-ontvankelijk. Het onderzoek van de beheerder van het digitale systeem van de rechtbank heeft geen aanwijzingen opgeleverd dat op 31 augustus 2017 stukken zijn ingediend of daartoe een poging is ondernomen. Verder was op 31 augustus 2017 geen sprake van een storing. Hierdoor is volgens de rechtbank niet gebleken van een verschoonbare reden waarom de gronden niet zijn ingediend.

Ook is volgens de rechtbank niet gebleken van bijzondere, op de individuele zaak betrekking hebbende, feiten en omstandigheden als bedoeld in het arrest Bahaddar.

Met deze uitspraak van 19 september 2018 komt de afwijzing van de asielaanvraag van betrokkene in rechte vast te staan.

5 oktober 2018

Vertrekgesprek

Nu definitief vast staat dat A. Nederland moet verlaten, houdt regievoerder (6) van de DT&V een vijfde vertrekgesprek met A. Zij vraagt hem wat hij heeft gedaan om zijn vertrek voor te bereiden. A. deelt mee dat hij niets heeft gedaan ter voorbereiding, in afwachting van het gesprek met haar als regievoerder. Hij geeft aan dat hij niet naar Bahrein wil, maar wel naar Iran of Georgië, of waar dan ook heen. Hij vreest in Bahrein direct te worden aangehouden, omdat hij op een lijst staat met gezochte personen in verband met terrorisme. Hij stelt dat hij in Iran een visum kan aanvragen; dit heeft hij al eerder gedaan. Ook oppert hij de mogelijkheid met zijn paspoort een visum aan te vragen bij de ambassade van Iran of naar Georgië te reizen.

De regievoerder antwoordt dat zij de mogelijkheden van vertrek naar Iran of Georgië zal nagaan. Zij geeft aan dat A. er wel rekening mee moet houden dat het niet zal kunnen. Ten slotte deelt zij mee dat hij zijn paspoort pas terugkrijgt bij het vertrek.

8 oktober 2018

Vertrekplan

In het Vertrekplan van de DT&V betreffende A. neemt de DT&V op 8 oktober 2018 onder meer het volgende op:

"Afspraken met Bijzonder Vertrek & Boeking om te komen tot vertrek.

Als eerste dient de verwijderbaarheid juist te zijn vermeld in het informatiesysteem ISTV-BVV. Op het moment dat dit juist is vermeld, dan kan er aan de KLM worden



verzocht om de claim te effectueren richting Iran, Teheran. Als betrokkene meewerkt aan vertrek naar Iran, hoeft betrokkene niet in bewaring gesteld te worden. Indien de claim effectueren naar Teheran niet mogelijk zou blijken te zijn en alleen vertrek op removal order naar Bahrein mogelijk is, dan zal het verzoek worden om betrokkene eerst in vreemdelingenbewaring te stellen, zodat de KMar kan verzoeken aan KLM om de claim te buigen naar Bahrein. Betrokkene zal dan gedwongen vertrekken op removal order.”

9 oktober 2018 **Vertrekgesprek**

Regievoerder (6) van de DT&V voert nogmaals een vertrekgesprek met A. Zij deelt mee dat facilitering door de DT&V bij vertrek naar Georgië geen optie is. Of facilitering van vertrek naar Iran mogelijk is, moet nog worden vernomen. De claim wordt voorgelegd aan de KLM. Wanneer blijkt dat ook Iran niet mogelijk is, moet uitzetting naar Bahrein volgen. Zij deelt mee dat A. voorlopig in AZC Zutphen mag blijven (dus nog niet in bewaring wordt gesteld).

A. reageert door nogmaals te benadrukken dat Bahrein geen optie is.

9 oktober 2018 **Ombuigen claim**

De KLM deelt mee dat de claim moet worden omgebogen naar Bahrein. De reden hiervoor is dat A. geen documenten bezit waarmee hij zal worden toegelaten tot Iran maar wel een Bahreins paspoort heeft waarmee hij zal worden toegelaten tot Bahrein. Daarop vraagt de DT&V de KMar om de claim op KLM om te buigen naar Bahrein.

9 oktober 2018 **Unaniem Voorstel inbewaringstelling (IBS)**

Op lokaal niveau is er het Lokaal Terugkeer Overleg (LTO). Hierin bespreken de DT&V, het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) en de politie de terugkeer van vreemdelingen zonder verblijfsrecht. Het LTO van Zutphen stelt op 9 oktober 2018 een voorstel op om A. in bewaring te stellen. In dit zogenoemde Unaniem Voorstel IBS alleenstaande is onder meer het volgende opgenomen. A. is verwijderbaar. Er is geen verstoring van de openbare orde te verwachten aangezien A. rustig is en zich bijna steeds aan afspraken houdt. A. wil niet terugkeren naar Bahrein, maar wel naar Iran. Medewerkers van Bijzonder Vertrek en Boeking en hebben inmiddels echter van de KLM vernomen dat vertrek naar Iran niet mogelijk is.

Het LTO adviseert om A. na afloop van het komende vertrekgesprek te laten staande houden door de Dienst Vervoer en Ondersteuning (DV&O), om te voorkomen dat A. met onbekende bestemming vertrekt.

16 oktober 2018 **Vertrekgesprek**

In het volgende vertrekgesprek deelt regievoerder (6) mee dat terugkeer naar Iran niet mogelijk is en dat A. dus terug moet naar Bahrein. Zij geeft aan dat dit een uitvloeisel is van de afwijzende beschikking op de asielaanvraag die is getoetst door de rechter.

A. geeft nogmaals aan dat hij niet terug kan naar Bahrein. Hij wijst erop dat de rechter de zaak niet inhoudelijk heeft beoordeeld.

De regievoerder concludeert dat A. niet meewerkt aan terugkeer naar Bahrein. Zij draagt hem over aan ambtenaren van de DV&O. Hierop houden de ambtenaren van de DV&O hem staande.



In het vraaggesprek met de Inspectie deelt regievoerder (6) mee dat zij als regievoerder probeert alle stukken uit het dossier van de vreemdeling te lezen. Rapporten van bijvoorbeeld VluchtelingenWerk leest zij echter niet. Zij maakt vaak mee dat de vreemdeling niet naar het land van herkomst wil. Zij verwijst dan naar de beslissing van de IND. Als de IND heeft beslist dat de vreemdeling de bescherming van Nederland niet nodig heeft en deze beslissing in rechte is komen vast te staan, vertrouwt zij daarop. In deze zaak lag een removal order. Uitgangspunt is dat deze geëffectueerd wordt. De DT&V-medewerkers die expertise hebben in het verwijderen van vreemdelingen op luchtvaartclaim en daarbij contact hebben met de KLM, hadden aangegeven dat vertrek naar andere landen niet mogelijk was.

Regievoerder (6) heeft het niet met betrokkene over inschakeling van de IOM gehad, omdat er een removal order lag en vertrek op de removal order de voorkeur heeft. Dat scheelt de Nederlandse overheid geld. Indien de vreemdeling wil meewerken is ook vrijwillig vertrek op die removal order mogelijk, zonder tussenkomst van de IOM.

Wanneer het paspoort in het bezit is van de IND of de DT&V, is het lastig te organiseren dat de vreemdeling zelf een visum kan aanvragen voor toegang tot een ander land. De IND en de DT&V geven een paspoort pas terug indien iemand een vergunning krijgt of uitreist. Wellicht zou de vreemdeling met een medewerker van de afdeling laissez-passer (LP) naar de ambassade kunnen te gaan. Regievoerder (6) maakt dit echter nooit mee.

Regievoerder (6) nam deel aan het LTO dat het unanieme voorstel tot inbewaringstelling opstelde.

Tijdens haar behandeling van de zaak vond regievoerder (6) deze zaak niet anders dan andere zaken. Zij denkt dat zij met de informatie die zij tijdens de behandeling had, heeft gedaan wat zij moest doen en wat haar taak was. Achteraf bezien vindt zij het heel erg wat er gebeurd is. Dit raakt haar. Ze geeft aan dat dit ook invloed heeft op hoe zij naar beslissingen van de IND kijkt.

16 oktober 2018 **In bewaring stelling**

Diezelfde dag neemt een medewerker van de DT&V als uitvoerend ambtenaar⁵ een verhoor af van A., naar aanleiding van het Unaniem Voorstel van het LTO om hem in bewaring te stellen. De uitvoerend ambtenaar geeft allereerst aan dat advocaat 2 die ochtend de piketmelding heeft geaccepteerd, maar na herhaalde pogingen tot contact heeft meegedeeld dat zij niet aanwezig kan zijn. Zij heeft aangegeven dat ze A. de volgende morgen zal bezoeken indien hij daadwerkelijk in bewaring wordt gesteld.

Vervolgens brengt de uitvoerend ambtenaar naar voren dat A. een vlucht naar Ecuador met tussenstop Amsterdam heeft geboekt, kennelijk met de bedoeling om asiel in Nederland aan te vragen. Na de afwijzende beslissing op de aanvraag heeft A. de vertrekkertijd laten verstrijken en geen gehoor gegeven aan zijn

⁵ Medewerker van de DT&V die de bevoegdheid heeft in bewaring te stellen.



vertrekplicht. Voorts heeft A. geen officieel verzoek om zijn paspoort gedaan, zich niet ingeschreven bij de IOM en ook verder geen voorbereidingen voor zijn vertrek getroffen.

A. brengt naar voren dat hij niet wil meewerken aan zijn vertrek naar Bahrein, maar wel aan vertrek naar een ander land; hij was daarover in gesprek met de DT&V.

De uitvoerend ambtenaar stelt vast dat A. geen verblijfsvergunning heeft voor een ander land, geen geld en inkomen heeft en niet meewerkt aan zijn vertrek naar Bahrein, en legt hem de maatregel van bewaring op.

In het vraaggesprek met de Inspectie deelt de uitvoerend ambtenaar mee dat er geen opties waren om naar andere landen te vertrekken, omdat er geen derde land was waar de betrokkene bestendig verblijf had. Bestendig verblijf houdt volgens hem in dat de betrokkene een verblijfsrecht heeft van langer dan drie maanden. A. beschikte niet over een verblijfsvergunning voor een ander land. Toelating en duurzame terugkeer moeten gewaarborgd zijn.

Vreemdelingen stellen vaak dat zij naar een ander land willen terugkeren. Betrokkene had niets ondernomen om bestendig verblijf in Iran te waarborgen. Een eventueel visum voor Iran zou onvoldoende zijn geweest, omdat dit voor korter dan drie maanden geldt. Ook in Ecuador had betrokkene geen bestendig verblijf. Indien een land visumvrij is, geldt namelijk een vrije termijn van 90 dagen; daarna is ook een verblijfsvergunning nodig, aldus de uitvoerend ambtenaar.

De Afdeling Strategisch Advies van de DT&V geeft in een nadere toelichting aan dat voor uitzetting van een vreemdeling op grond van paragraaf A3/4 en A3/6 van de Vreemdelingscirculaire 2000 gewaarborgde toegang is vereist. Het criterium is dus gewaarborgde toegang en niet bestendig verblijf. Wel hangen gewaarborgde toegang en bestendig verblijf volgens deze afdeling nauw met elkaar samen omdat veel landen in de praktijk pas toegang verlenen wanneer toestemming is verleend voor bestendig verblijf.

17 oktober 2018

De DT&V informeert de advocaat dat de vlucht naar Bahrein zal plaatsvinden op 20 oktober.

18 oktober 2018 Vertrekgesprek

Regievoerder (7) deelt A. mee dat hij in bewaring is gesteld omdat hij heeft aangegeven niet te zullen meewerken aan uitzetting naar Bahrein, terwijl hij wist dat uitzetting naar Iran niet mogelijk is. Zij deelt mee dat een vlucht is geboekt naar Bahrein op 20 oktober 2018.

A. brengt naar voren dat hij dus zal worden teruggestuurd terwijl daardoor zijn leven gevaar loopt. De regievoerder geeft aan dat dit een uitloei is van de negatieve beschikking. Zij wijst op de mogelijkheid een nieuwe aanvraag in te dienen. Die zal zo mogelijk nog vóór de vlucht worden behandeld.

A. probeert de advocaat te bellen, maar dit lukt niet. De regievoerder zegt toe de advocaat te berichten dat A. graag contact met haar wil en stuurt een mailbericht.



In het vraaggesprek met de Inspectie geeft regievoerder (7) aan dat zij slechts de taak had om A. te informeren over de datum van de uitzetting en de houding van A. te beoordelen met het oog op de begeleiding van de uitzetting door de KMar. Het was niet haar taak om een afweging te maken over de uitzetbaarheid, omdat dit al eerder in het traject was gedaan. Collega's hadden bepaald dat A. in bewaring moest worden gesteld. Bewegen tot vrijwillige terugkeer was niet meer aan de orde. De hele uitzetting was al geregeld. Zij hoefde ook niet het gehele dossier door te nemen, omdat ze slechts hoefde uit te voeren wat de IND had beslist.

De afdelingsmanager van regievoerder (7) licht toe dat het beleid is om de IBS zo kort mogelijk te laten duren. Daarom is alles al geregeld voordat de betrokkene aankomt in het detentiecentrum. De asielzoeker kan in een eerder stadium voorbereidingen treffen voor vrijwillig vertrek. Naarmate de tijd verstrijkt, wordt het vertrektraject dwingender. Vertrek via de IOM kan niet in de weg staan aan een al geplande uitzetting. Anders zou de DT&V onvoldoende voortvarend aan het vertrek werken, en zou de IBS moeten worden opgeheven.

19 oktober 2018 **Indiening tweede asielaanvraag**

Op 19 oktober 2018 geeft A. te kennen aan regievoerder (7) dat hij een tweede asielaanvraag wil indienen. Hij heeft daarvoor documenten bij zich. De regievoerder informeert de IND hierover.

20 oktober 2018 **Behandeling tweede asielaanvraag**

De KMar waarschuwt de medewerker van de IND die op die zaterdag senior van dienst is op Schiphol, dat A. een asielaanvraag wil indienen en daartoe documenten heeft overgelegd. A. bevindt zich dan op de G-pier omdat hij die dag wordt uitgezet. De senior kent het dossier al uit de korte samenvatting die het Last Minute Aanvragen team over A. heeft opgesteld. De senior van dienst regelt een telefonische tolk en geeft A. de gelegenheid zijn aanvraag telefonisch toe te lichten. Zij vraagt de KMar de documenten in te scannen en toe te mailen.

A. licht toe dat het een aanklacht jegens hem betreft wegens deelname aan een terroristische organisatie. Het is volgens hem een verslag van een verhoor waarin zijn naam is genoemd.

De senior van dienst geeft aan dat de documenten (vermoedelijk drie pagina's van één document) niet kunnen dienen als nieuw bewijs, omdat het geen originelen zijn en in het Arabisch zijn opgesteld. A. brengt naar voren dat hij niet de tijd heeft gehad om de originelen te verkrijgen. Hij stelt dat hij daar slechts vier dagen voor had en vraagt om één week uitstel om de documenten hier te krijgen. De senior van dienst reageert hierop door erop te wijzen dat de procedure al lange tijd loopt, waardoor hij meer tijd dan de vier dagen heeft gehad om aan bewijs te komen. Het verzoek om uitstel wijst zij af.



Dezelfde dag neemt de senior van dienst het besluit⁶ de uitzetting niet uit te stellen, aangezien de asielaanvraag niet-ontvankelijk kan worden verklaard wegens het ontbreken van nieuwe relevante elementen of bevindingen.

Er wordt geen bezwaarschrift ingediend tegen dit besluit en ook wordt geen voorlopige voorziening aan de rechtbank gevraagd om de uitzetting te voorkomen.

In het vraaggesprek met de Inspectie licht de senior van dienst haar beslissing als volgt toe. Een aanvraag kan worden gehonoreerd op grond van nieuwe omstandigheden. Dat betrof in dit geval uitsluitend een in het Arabisch gestelde kopie. Daarmee was de behandeling van de aanvraag feitelijk al klaar. Volgens jurisprudentie kan de IND voorbijgaan aan kopieën omdat de echtheid daarvan niet kan worden geverifieerd. Daarnaast moeten Arabische documenten vertaald zijn. Zij liet het document nog wel inzien door een aanwezige collega die Arabisch kan lezen. Deze gaf aan dat uit het document niet duidelijk werd dat A. problemen zou krijgen bij terugkeer. De senior van dienst kon er niet de waarde aan hechten die A. eraan hechtte.

20 oktober 2018 Uitzetting naar Bahrein

Aansluitend aan het besluit om de uitzetting niet uit te stellen, wordt de uitzetting geëffectueerd. A. vliegt naar Bahrein. Direct na aankomst houden de Bahreinese autoriteiten hem aan.

29 oktober 2018 Verzoek om terug geleiding naar Nederland

De advocaat bericht de DT&V dat A. onmiddellijk na aankomst is aangehouden en is gedetineerd.⁷ Zij geeft aan dat de uitzetting van A. naar Bahrein een schending is van artikel 3 van het EVRM en verzoekt de uitzetting ongedaan te maken en A. terug te geleiden naar Nederland.

30 oktober 2018 Afwijzing verzoek om terug geleiding

Regievoerder (7) wijst het verzoek af. Zij ziet geen concrete asielrechtelijke aanknopingspunten voor terug geleiding nu het verzoek van A. om asielrechtelijke bescherming tegen vervolging in Bahrein is getoetst en afgewezen, inclusief een daags voorafgaand aan de uitzetting herhaald asielverzoek.

22 november 2018 Voornemen

De IND stelt dat geen sprake is van een nieuw element. Het door A. overgelegde document was in kopie en onvertaald overlegd en had hij reeds eerder in zijn asielrelaas naar voren moeten brengen. Daarbij heeft A. geen antwoord kunnen geven op de vraag hoe zijn broer aan dit document is gekomen. Nu het voornemen bestaat om de aanvraag van betrokkene op grond van het bovenstaande niet-ontvankelijk te verklaren, is er geen reden om de aanvraag inhoudelijk te beoordelen op inwilligbaarheid.

4 december 2018 Advocaat 2 trekt zich terug

Advocaat 2 bericht de IND dat zij zich terugtrekt als advocaat van A. omdat zij niet met hem in contact kan treden.

⁶ Het zogenoemde 3.1 Vb besluit

⁷ Uit informatie van het ministerie van Buitenlandse Zaken blijkt dat A. vervolgens is veroordeeld tot een levenslange gevangenisstraf voor aan terrorisme gerelateerde delicten.



Dit houdt in dat naar aanleiding van het voornemen geen zienswijze wordt ingediend.

27 december 2018 Informatie van VluchtelingenWerk

Naar aanleiding van de uitzetting verzamelt VluchtelingenWerk meer informatie over opposanten in Bahrein. Het betreft informatie die is verschenen in de periode tot het moment van indiening van de eerste asielaanvraag in augustus 2017. Meerdere bronnen melden dat familieleden van politieke activisten in Bahrein doelwit zijn van bedreigingen, dagvaardingen en intimidatie.

In het vraaggesprek met de Inspectie geven medewerkers van VluchtelingenWerk aan direct na het indienen van de asielaanvraag op verzoek van de advocaat informatie te hebben toegezonden over de risico's voor politiek actieve personen in Bahrein. Uit deze informatie blijkt dat het voorkomt dat familieleden van politiek actieve personen in Bahrein gevaar lopen. Volgens VluchtelingenWerk heeft de IND deze informatie niet in de procedure betrokken en heeft de IND ook zelf geen onderzoek gedaan. Uit Bahrein komen weinig asielzoekers naar Nederland en er is dan ook geen ambtsbericht over Bahrein. De IND had over deze zaak dus minder informatie dan gebruikelijk.

Uit de afwijzing van de asielaanvraag volgt dat de betrokkene kan worden uitgezet. In de praktijk volgt er dan geen check meer op risico's die de verwijdering mogelijk oplevert voorafgaand aan de daadwerkelijke uitzetting. Volgens VluchtelingenWerk heeft de rechter de zaak niet inhoudelijk beoordeeld en heeft de IND dit niet als aanleiding gezien om zelf extra zorgvuldig te kijken.

De beschikbare informatie is in de periode tot aan de uitzetting aangevuld met informatie waaruit blijkt dat de situatie in Bahrein nog was verslechterd.

De informatie over de risico's is niet terug te vinden in de besluitvorming, aldus VluchtelingenWerk.

22 februari 2019 Beschikking

De IND ziet geen aanleiding om anders te oordelen dan in het voornemen is verwoord, omdat er geen zienswijze is ingediend.

april 2019 Klacht bij het Europese Hof voor de rechten van de mens (EHRM)

Advocaat 3 dient over de gang van zaken rond de uitzetting een klacht in bij het Europese Hof voor de Rechten van de Mens.



In het vraaggesprek met de Inspectie geeft advocaat 3 aan dat hij over de gang van zaken een klacht heeft ingediend bij het Europese Hof omdat de IND volgens hem heeft verzaakt om de beschikbare informatie in een ambtshalve beoordeling deugdelijk op waarde te schatten. Er is misschien het nodige aan te merken op de rechtsbijstand aan A, maar de procedure inclusief de beschermende werking van artikel 3 van het EVRM zou volgens hem zo bestendig moeten zijn dat de Staat ook in zo'n geval een persoon niet uitzet wanneer daar risico's aan zijn verbonden. De advocaat is van mening dat de beschikbare informatie in deze zaak zodanig duidelijk was dat nader onderzoek had moeten worden ingesteld. Er was onder meer informatie over de broer en over de positie van de sjiiitische minderheid in Bahrein, er waren concrete processtukken overgelegd waaruit bleek dat er negatieve aandacht was en de betrokkene heeft uitleg gegeven. De maatstaf is volgens de advocaat of de Staat alle redelijke twijfel over eventuele risico's bij terugkeer kon uitsluiten. Op het moment van de feitelijke uitzetting kon dat naar zijn mening evident niet.



Bijlage Tijlijn

Blauw = Asielprocedure

Bruin = Terugkeerprocedure

10 augustus 2017	Asielaanvraag
16 augustus 2017	Eerste gehoor
18 augustus 2017	Nader gehoor
19 augustus 2019	Correcties en aanvullingen
20 augustus 2017	Voornemen
21 augustus 2017	Zienswijze
23 augustus 2017	Beschikking
31 augustus 2017	Vertrekgesprek
20 september 2017	Uitspraak rechtbank
26 september 2017	Vertrekgesprek
26 september 2017	Voorlopige voorziening
28 september 2017	Advocaat 2 neemt de vertegenwoordiging van A. over
13 oktober 2017	Vertrekgesprek
21 maart 2018	Uitspraak Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State
18 april 2018	Aanvullende informatie
15 mei 2018	Vertrekgesprek
19 september 2018	Uitspraak rechtbank na terugverwijzing
5 oktober 2018	Vertrekgesprek
8 oktober 2018	Vertrekplan
9 oktober 2018	Vertrekgesprek
9 oktober 2018	Ombuigen claim
9 oktober 2018	Unaniem Voorstel In bewaring stelling
16 oktober 2018	Vertrekgesprek
16 oktober 2018	In bewaring stelling
18 oktober 2018	Vertrekgesprek
19 oktober 2018	Indiening tweede asielaanvraag
20 oktober 2018	beslissing om uitzetting niet op te schorten
20 oktober 2018	Uitzetting naar Bahrein
29 oktober 2018	Verzoek om terug geleiding naar Nederland
30 oktober 2018	Afwijzing verzoek om terug geleiding
22 november 2018	Voornemen
4 december 2018	Advocaat 2 trekt zich terug
22 februari 2019	Beschikking
april 2019	Advocaat 3 dient een klacht in bij het EHRM



Bijlage Onderzoek

1.1 Afbakening

In het debat met de staatssecretaris vroegen Kamerleden zich af of Nederland zich bij de uitzetting van A. wel had gehouden aan artikel 3 van het EVRM: het verbod om een persoon naar een land te sturen wanneer een reëel risico bestaat dat deze daar onmenselijk zal worden behandeld. Daarop zegde de staatssecretaris toe de Inspectie Justitie en Veiligheid te vragen een onderzoek in te stellen "naar het verloop van alle processtappen in deze casus en daarbij ook aandacht te hebben voor de informatiepositie van de IND".

Gelet op de aanleiding voor het onderzoek en de toezegging van de staatssecretaris, spitst het onderzoek zich toe op de informatie die van belang is voor de vraag of A. kon worden uitgezet naar Bahrein, en de wijze waarop deze informatie door de IND en de DT&V is betrokken in de toelatingsprocedure en de terugkeerprocedure. Het onderzoek is er niet op gericht in de plaats te treden van de beoordeling door de IND van de geloofwaardigheid van het asielrelaas. Het onderzoek betreft de procedure vanaf het moment van de asielaanvraag tot aan de uitzetting en de informatiepositie van de IND en de DT&V daarin. Dit leidt tot de volgende onderzoeksvragen:

- hoe is het proces verlopen?
- welke informatie was beschikbaar?
- is deze informatie betrokken in de procedure en zo ja op welke wijze?

1.2 Inrichting

De Inspectie heeft bij de IND en de DT&V de beschikbare dossierstukken opgevraagd en bestudeerd.

Daarnaast heeft de Inspectie gesproken met de medewerkers van de IND en de DT&V die een belangrijke rol hadden bij de behandeling van de asielprocedure en de terugkeerprocedure:

- de beslismedewerker van de IND die het voornemen heeft opgesteld;
- de beslismedewerker van de IND die de beschikking heeft opgesteld;



- de medewerkers van de IND die zijn opgetreden als procesvertegenwoordiger bij respectievelijk de eerste en de tweede zitting van de rechtbank;
- de twee laatsten van de in totaal zeven medewerkers van de DT&V die zijn opgetreden als regievoerder;
- een afdelingsmanager van de DT&V die is opgetreden als leidinggevende van één van de betrokken regievoerders;
- de medewerker van de DT&V die is opgetreden als uitvoerend ambtenaar bij de in bewaring stelling;
- de medewerker van de IND die is opgetreden als senior van dienst bij de behandeling van het verzoek om uitstel in het kader van de indiening van de tweede asielaanvraag.

De medewerkers is gevraagd hoe de procedure is verlopen, over welke informatie zij beschikten, in hoeverre zij die hebben gebruikt in de procedure en welke overwegingen zij daarbij hebben gehad.

Daarnaast heeft de Inspectie vertegenwoordigers van VluchtelingenWerk Nederland en Amnesty International en één van de betrokken advocaten.⁸ gevraagd naar hun zienswijze.

⁸ Advocaat 3. Deze heeft over de gang van zaken rond de uitzetting een klacht ingediend bij het Europese Hof voor de Rechten van de Mens. Advocaat 2, die optrad als gemachtigde gedurende het grootste deel van de procedure, is eveneens in de gelegenheid gesteld haar zienswijze te geven, maar heeft hiervan geen gebruik gemaakt.



IV

Bijlage

Afkortingen

Afkorting	Betekenis
AZC	asielzoekerscentrum
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
DT&V	Dienst Terugkeer & Vertrek
DV&O	Dienst vervoer en Ondersteuning
EVRM	Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden
EHRM	Europese Hof voor de rechten van de mens
IBS	inbewaringstelling
IND	Immigratie- en Naturalisatiedienst
IOM	Internationale Organisatie voor Migratie
Unit 1F	Unit 1F van de IND onderzoekt of personen moeten worden uitgesloten van bescherming van het VN-Vluchtelingenverdrag, wegens oorlogsmisdaden, misdaden tegen de vrede of misdaden tegen de menselijkheid. Ook ernstige andere misdaden zoals moord, verkrachting en drugshandel, kunnen een reden zijn om een persoon uit te sluiten van bescherming
ISTV-BVV	Informatiesysteem Terugkeer en Vertrek - Basisvoorziening Vreemdelingen
KMar	Koninklijke Marechaussee
LP	Laissez passer
LTO	Lokaal Terugkeer Overleg



V

Bijlage Wederhoortabel



Nr	Dienst	Bladzijde	Te corrigeren tekst	Argumentatie/onderbouwing	Reactie Inspectie
1	IND	Hfdst. 2, blz.4	<p>“Dat familieleden van politieke ... andere openbare bronnen.”</p> <p>Voorstel: “Dat familieleden van politieke activisten in Bahrein <u>soms</u> doelwit zijn van bedreigingen, dagvaardingen en intimidatie blijkt ook uit andere openbare bronnen.”</p>	<p>Uit de informatie van VWN alsmede uit andere bronnen blijkt niet dat familieleden van politieke activisten stelselmatig worden bedreigt etc. Veeleer is sprake van een aantal incidenten waarbij dit voorkwam. Zo meldt het US Department of State in het Country Report van 20 april 2018 weinig meer dan: “ According to local and international human rights groups, security officials <u>sometimes</u> threatened detainees’ family members with reprisals for the detainee’s unwillingness to cooperate during interrogations and refusal to sign confession statements.”</p>	<p>Tekst gewijzigd in: “Dat familieleden van politieke activisten doelwit zijn <u>geweest</u> ...</p>
2		Hfdst. 2, blz.4	<p>“Door de zaak ... onder handhaving van de grensdetentie.”</p> <p>Voorstel: “Omdat werd geoordeeld dat de aanvraag kon worden afgewezen als kennelijk ongegrond, werd de grensdetentie gehandhaafd.</p>	<p>De aanvraag is afgedaan in de AA (8 dagen procedure). Die procedure is de standaard asielpcedure, ook voor zaken die niet aan de grens worden afgehandeld. De 8 dagen procedure geldt derhalve niet als een <u>verkorte</u> procedure. Overigens kunnen aanvragen aan de grens ook in een langere procedure van maximaal vier weken worden behandeld. In die procedure worden de meer bewerkelijke asielaanvragen aan de grens behandeld.</p> <p>De zin suggereert voorts dat het kennelijk ongegrond verklaren een doel had, te weten het afdoen van de aanvraag aan de grens. Dit is niet het geval. Iedere asielaanvraag die aan de grens wordt ingediend, wordt in beginsel tenminste in het eerste stadium in een grensprocedure behandeld. Gedurende de hele procedure wordt vervolgens continue bezien of er omstandigheden aan de orde zijn, die overeenkomen met tenminste één van de elf in artikel 30b Vw opgesomde gronden. Eerst indien wordt geconcludeerd dat geen enkele grond van toepassing is, volgt opheffing van de detentie en wordt de procedure vervolgd in een aanmeldcentrum. In dit geval werd geconcludeerd dat sprake is van inconsequente en tegenstrijdige, kennelijk valse of duidelijke onwaarschijnlijke verklaringen etc. Dat daarvan sprake is, is gemotiveerd toegelicht in de besluitvorming en is daarmee toetsbaar voor de rechter.</p>	<p>“Tekst gewijzigd in: “De zaak wordt afgedaan in de Algemene Asielprocedure (8 dagen) onder handhaving van de grensdetentie.”</p>
3		Hfdst. 2, blz 4	<p>“De IND acht... zijn broer ongeloofwaardig”</p> <p>Voorstel:</p> <p>“De IND acht zowel A.’s eigen gestelde politieke activiteiten als de gestelde risico’s voor A. vanwege de politieke activiteiten van zijn broer ongeloofwaardig.”</p>	<p>De politieke activiteiten zijn niet geloofwaardig bevonden, vandaar dat gesproken wordt over gestelde politieke activiteiten. Zie ook pagina 10: “Dit geldt echter... de Bahreinse autoriteiten.”</p>	<p>Voorstel overgenomen.</p>



4		Hfdst. 2, blz. 4	<p>“De IND neemt kennis ... niet relevant.</p> <p>Voorstel:</p> <p>“De IND neemt kennis van de informatie over Bahrein die de advocaat heeft ingebracht, maar oordeelt dat A. met zijn verklaringen niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij vanwege de activiteiten van zijn broer zelf ook in de negatieve aandacht van de autoriteiten staat.”</p>	<p>Uit de besluitvorming volgt niet, dat de informatie niet relevant wordt geacht. Ook als uit bronnen blijkt dat het voorkomt dat familieleden van politiek activisten te maken kunnen krijgen met bedreigingen, intimidaties etc. zal een vreemdeling aannemelijk moeten maken dat dit zich in zijn specifieke geval zal voordoen. Oordeel was dat niet geloofwaardig is dat betrokkene vanwege zijn broer zelf ook te vrezen heeft. Dat oordeel berust op de door betrokkene afgelegde verklaringen. Daarbij is mede betrokken dat hij Bahrein op legale wijze, met een op zijn naam gesteld paspoort is uitgereisd, zie pagina 9 van het voornemen, laatste alinea.</p>	<p>Tekst gewijzigd in: “De IND neemt kennis van de informatie over Bahrein die de advocaat heeft ingebracht. Niettemin oordeelt de IND (zonder op de ingebrachte informatie in te gaan) dat A. met zijn verklaringen niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij vanwege de activiteiten van zijn broer zelf ook in de negatieve aandacht van de autoriteiten staat.”</p>
5		Hfdst. 2, blz. 4	<p>“In de beschikking ... niet op.”</p> <p>Voorstel:</p> <p>“In de beschikking reageert de IND op alle door de gemachtigde in de zienswijze aangevoerde argumenten. De IND ziet hierin geen aanleiding terug te komen op het standpunt dat A. niet heeft onderbouwd dat hij vanwege zijn broer in de negatieve belangstelling staat.”</p>	<p>In de zienswijze heeft de gemachtigde niet verwezen naar de door hem ingebrachte landeninformatie. In de beschikking is gereageerd op alle door de gemachtigde in de zienswijze aangevoerde argumenten, ook ten aanzien van de stelling dat betrokkene vanwege de activiteiten van zijn broer te vrezen heeft voor de autoriteiten.</p>	<p>Zie vorige punt.</p>
6		Hfdst. 2, blz 5	<p>“De advocaat gaat ... niet in hoger beroep.</p> <p>Voorstel:</p> <p>“De advocaat gaat tegen deze niet-ontvankelijkverklaring in hoger beroep. De Afdeling verklaart het hoger beroep gegrond en draagt de rechtbank op nader onderzoek te doen naar de indiening van de gronden. De rechtbank verklaart het beroep vervolgens opnieuw niet-ontvankelijk, tegen welke uitspraak de advocaat geen hoger beroep instelt.”</p>	<p>Zie ook het procedure-overzicht, bijlage 1, blz. 14 en 15: de advocaat gaat in hoger beroep. Dit wordt gegrond verklaard, waarbij de Afdeling de zaak terugwijst naar de rechtbank. De rechtbank verklaart het beroep vervolgens opnieuw niet-ontvankelijk. Tegen deze uitspraak wordt geen hoger beroep ingesteld.</p>	<p>Opgenomen in een noot.</p> <p>Tekst gewijzigd in: “Tijdens de beroepsprocedure (na terugverwijzing) ...”</p>
7		Hfdst. 2, blz. 5	<p>“Hij legt documenten over ... terroristische organisatie.”</p>	<p>Het betrof één document.</p>	<p>Overgenomen.</p>



			<p>Voorstel:</p> <p>“Hij legt een document over waaruit volgens hem blijkt dat in de tussenliggende periode tijdens een verhoor in Bahrein zijn naam is genoemd in verband met deelname aan een terroristische organisatie.”</p>		
8		Hfdst. 2, blz. 5	<p>“Het zijn onvertaalde ... niet in behandeling.”</p> <p>Voorstel:</p> <p>“Het zijn onvertaalde kopieën van Arabische stukken.”</p>	<p>Er is geen sprake van dat het document niet in behandeling wordt genomen. Er wordt een oordeel geveld, te weten dat er niet uit kan worden afgeleid dat A. in de negatieve belangstelling staat van de autoriteiten.</p>	<p>Tekst gewijzigd in: “De IND neemt het daarom niet aan als een nieuw element op grond waarvan opnieuw naar de zaak moet worden gekeken.”</p>
9		Hfdst. 2, blz. 5	<p>“Een toevallig zou krijgen bij terugkeer.”</p> <p>Voorstel:</p> <p>“Een aanwezige IND-medewerker die Arabisch kan lezen bekijkt de documenten en geeft aan dat hieruit niet duidelijk wordt dat A. problemen zou krijgen bij terugkeer.”</p>	<p>Van deze zin gaat de suggestie uit dat als deze medewerker er niet was geweest, in het geheel geen kennis zou zijn genomen van de inhoud van het stuk. Hoe zou zijn gehandeld als niemand aanwezig was geweest die kennis kon nemen van de inhoud van het stuk, valt achteraf echter niet te zeggen.</p>	<p>Voorstel overgenomen.</p>
10		Hfdst. 4, blz. 8	<p>“ De IND heeft daarbij ... om voldoende informatie in te brengen.”</p> <p>Voorstel: De IND heeft daarbij het standpunt ingenomen dat hij er niet in is geslaagd met verklaringen of overgelegde stukken aannemelijk te maken dat hij bij terugkeer te vrezen heeft voor mensenrechtenschendingen.”</p>	<p>In het asielrecht is het aan de vreemdeling om aannemelijk te maken dat hij bij terugkeer te vrezen heeft voor mensenrechtenschendingen.</p> <p>Van deze zin gaat echter de suggestie uit dat de IND een geheel passieve houding aanneemt.</p> <p>Er is echter kennis genomen van de overgelegde stukken van VWN, er is onderzoek gedaan naar de arrestatie van de in Duitsland verblijvende broer en naar de Facebookberichten van A in de periode 2012 - 2015.</p> <p>A. is voorts uitgebreid gehoord, waarmee hij in de gelegenheid is gesteld om uit te leggen waarom hij bij terugkeer te vrezen heeft voor mensenrechtenschendingen. Tijdens het gehoor zijn door de IND de nodige vragen gesteld die ten doel hebben de situatie zo helder mogelijk te krijgen. Het rapport van gehoor geldt als basis van de beoordeling. Op basis daarvan is een voornemen geschreven, waarop A. middels een zienswijze kon reageren.</p> <p>Het hangt van de inhoud van de verklaringen af in hoeverre nader onderzoek noodzakelijk is. Ter illustratie: asielrelazen kunnen ertoe leiden dat de IND de Minister van Buitenlandse Zaken verzoekt gericht onderzoek in te</p>	<p>Tekst gewijzigd in: “De IND heeft daarbij het standpunt ingenomen dat het aan de vreemdeling is om informatie in te brengen om het relaas aannemelijk te maken.”</p>



				stellen in het land van herkomst. In het geval van A. gaven diens verklaringen en de in de zienswijze ingebrachte argumenten daartoe geen aanleiding.	
11		Bijlage 1, blz 13	“Hierop heeft hij... geüpload.”	2019 moet 2017 zijn.	Overgenomen.
12		Bijlage 1, blz. 14	<p>“ Zij neemt aan dat zij de documentatie ... door te nemen.”</p> <p>Voorstel: “Zij neemt aan dat zij de documentatie van VluchtelingenWerk niet heeft kunnen lezen vanwege de tijd die beschikbaar was om het dossier door te nemen.”</p>	<p>Zie eerdere opmerking, dit is geen verkorte procedure.</p> <p>De procesvertegenwoordiger vermoedt dat zij de betreffende stukken in dit geval niet heeft doorgenomen. Dit is echter geen (algemene) regel, veelal is die tijd er wel. Deze opmerking moet bovendien wel gezien worden tegen de achtergrond van het gegeven dat duidelijk was dat ter zitting met name zou worden gesproken over de ontvankelijkheid van het beroep.</p>	Verkorte procedure gewijzigd in: “Algemene Asielprocedure”
13		Bijlage 1, blz. 21	<p>“Zij liet het document Arabisch kan lezen.”</p> <p>Voorstel: “Zij liet het document inzien door een aanwezige collega die Arabisch kan lezen.”</p>	Zie eerdere opmerking bij Hfdst. 2, blz. 5.	Voorstel overgenomen.
14		Bijlage 1, blz. 22	<p>“Uit deze informatie blijkt ... gevaar kunnen lopen .”</p> <p>Voorstel: “Uit deze informatie blijkt dat het voorkomt dat familieleden van politiek actieve personen in Bahrein problemen ondervinden.”</p>	Dit is te algemeen gesteld. De door VWN aan de advocaat toegezonden informatie noemt één geval waarin twee familieleden van een prominente activist waren opgepakt. Zie voorts de opmerking bij Hfdst 2 blz 4. omtrent dit onderwerp.	Voorstel overgenomen.
15		Bijlage IV Afkortingen, blz. 27	<p>“Bureau 1F”</p> <p>Unit 1F: Unit 1F van de IND onderzoekt.... Etc.</p>	Het is een (beslis)unit.	Voorstel overgenomen.
16	DT&V	Inhouds-opgave, pagina 2; Inleiding, Pagina 3; Hoofdstuk 3, pagina 6 (koptekst); Bijlage II Tijdlijn,	“Uitzettingsprocedure”	Het uitgangspunt is altijd vrijwillige terugkeer (zelfstandig vertrek). Pas als zelfstandig vertrek niet mogelijk is, is als ultimum remedium gedwongen terugkeer (uitzetting vanuit vreemdelingenbewaring) aan de orde. Uitzetting was in casu slechts het sluitstuk, omdat betrokkene onvoldoende heeft gewerkt aan zelfstandige terugkeer. Gelet hierop graag het woord	Voorstel overgenomen.



		pagina 24; Bijlage III Onderzoek, pagina 25 (2x); Hoofdstuk 3, pagina 6.		“Uitzettingsprocedure” vervangen voor “Terugkeerprocedure”.	
17		Hoofdstuk 3	Aanvulling is wenselijk.	<p>In hoofdstuk 3 zijn een tweetal uitgangspunten onderbelicht:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De vreemdeling is <i>zelf</i> verantwoordelijk voor zijn vertrek. 2. De DT&V dient uit te gaan van de juistheid van de asielbeschikking van de IND. <p>Ad 1. Uit de Vreemdelingenwet en vaste jurisprudentie van de Raad van State volgt het uitgangspunt dat de vreemdeling <i>zelf</i> verantwoordelijk is voor het realiseren van zijn vertrek uit Nederland. De vreemdeling dient zich hiertoe <i>actief en volledig</i> in te zetten. Betrokkene heeft in casu geen of onvoldoende inspanningen ondernomen om zelfstandig te vertrekken. Betrokkene heeft enkel aangegeven terug te <i>willen</i> keren naar Iran, Georgië of Ecuador, maar heeft niet aannemelijk gemaakt dat hij naar deze landen <i>kan</i> terugkeren. Het lag op de weg van betrokkene om aannemelijk te maken dat hij ook tot deze landen zou worden toegelaten (de facto bestendig verblijf aldaar zou kunnen hebben). Hiervan is niet gebleken. Indien betrokkene dit aannemelijk had gemaakt, dan zou DT&V hierin conform het beleid zoals beschreven in paragraaf C.1/2.2 Vc in faciliteren. Omdat betrokkene onvoldoende heeft gewerkt aan zelfstandige terugkeer, heeft DT&V uiteindelijk de gedwongen terugkeer ter hand genomen.</p> <p>Ad 2. De DT&V dient in de uitvoeringspraktijk altijd uit te gaan van de juistheid van de IND-beschikking, waarin is getoetst dat terugkeer naar het land van herkomst mogelijk is. De asielprocedure is met voldoende waarborgen omkleed. Indien naderhand in vertrekgesprekken met de vreemdeling blijkt dat deze vanwege asielgerelateerde redenen niet kan terugkeren, dan stelt de regievoerder de vreemdeling in de gelegenheid om (nogmaals) asiel aan te vragen. Dit is ook in deze zaak gebeurd. In dit kader is het van belang om op te merken dat indien er een vertrekbaarheid voorhanden is waar de vreemdeling blijkens de IND-beschikking rechtmatig naartoe kan, het niet op de weg van DT&V ligt om nog tal van andere vertrekbaarheden te onderzoeken (die lange tijd in beslag nemen en waarvan de uitkomst uiterst onzeker is). De DT&V zou daarmee niet alleen de juistheid van de</p>	<p>Toegevoegd: “De DT&V is van oordeel dat A. zelf verantwoordelijk is voor het realiseren van zijn vertrek, maar niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij kan vertrekken naar een ander land dan Bahrein. Daarom gaat de DT&V over tot gedwongen terugkeer naar Bahrein.”</p> <p>“... vertrouwt de DT&V op de beschikking van de IND ...” vervangen door: “... gaat de DT&V uit van de juistheid van de beschikking van de IND ...”.</p>



				IND-beschikking impliciet in twijfel trekken, maar dit doet tevens ernstig afbreuk aan de effectiviteit van het terugkeerproces.	
18		Bijlage feitenrelaas, pagina 13.	"8 september 2019"	Waarschijnlijk wordt een andere datum bedoeld, namelijk: "8 september <u>2017</u> "	Overgenomen.
19		Bijlage feitenrelaas, pagina 18.	"De IND-medewerkers die de grensprocedure uitvoeren (...) mogelijk was."	Bedoeld wordt: de DT&V-medewerkers (artikel 6) die expertise hebben in het verwijderen van vreemdelingen op luchtvaartclaim.	Overgenomen.
20		Bijlage feitenrelaas, pagina 19.	"Paragraaf A3"	Nader preciseren in: "de paragrafen A3/4 en A3/6", omdat anders niet goed te herleiden is op welke passages in hoofdstuk A3 van de Vreemdelingencirculaire bedoeld wordt.	Overgenomen.
21		Bijlage feitenrelaas, pagina 20.	"In het vraaggesprek (...) IND had beslist."	Door de huidige formulering ontstaat de indruk dat de regievoerder zou hebben aangegeven dat zij het dossier niet meer hoeft door te nemen. Dit is echter niet het geval. Zoals uit het verslag van het interview blijkt heeft de regievoerder enkel willen aangeven dat zij het <i>gehele</i> dossier niet meer van a tot z hoeft door te nemen, omdat de vlucht al geboekt was. Uiteraard wordt het dossier nog doorgenomen voordat in gesprek gegaan (maar dit is meer op hoofdlijnen), omdat in een gesprek er altijd dingen uit het dossier naar voren kunnen komen en dan moet je daar wel op voorbereid zijn.	Toegevoegd: "... het <u>gehele</u> dossier"...
22		Bijlage feitenrelaas, pagina 20.	"In het stadium (...) worden opgeheven."	Nu lijkt het alsof een vreemdeling niet met IOM kan vertrekken als er door DT&V al een uitzetting is gepland. Echter, zelfs als een vreemdeling eenmaal in bewaring gesteld is, is in beginsel terugkeer met het IOM nog altijd mogelijk. Daarbij geldt echter wel dat eventuele terugkeer met het IOM vanuit bewaring een voorgenomen uitzetting niet in de weg mag zitten.	Tekst vervangen door: "Vertrek via de IOM kan niet in de weg staan aan een al geplande uitzetting."



Missie Inspectie Justitie en Veiligheid

De Inspectie Justitie en Veiligheid houdt voor de samenleving, de ondertoezichtgestelden en de politiek en bestuurlijk verantwoordelijken toezicht op het terrein van justitie en veiligheid om inzicht te geven in de kwaliteit van de taakuitvoering en de naleving van regels en normen, om risico's te signaleren en om organisaties aan te zetten tot verbetering. Hiermee draagt de Inspectie bij aan een rechtvaardige en veilige samenleving.

Dit is een uitgave van:

Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Turfmarkt 147 | 2511 DP Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
[Contactformulier](#) | www.inspectie-jenv.nl

September 2019

*Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.
Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan,
mits deze uitgave als bron wordt vermeld.*